
Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 25 februari 2016

Agendapunt: 10

Voorstelnummer: 2016 - 14

Landsmeer,

Onderwerp:

Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2016

Voorgesteld raadsbesluit / c.q. beslispunten:

1. Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Landsmeer op grond van artikel 1, tweede lid van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen, geen toestemming te verlenen om in te stemmen met de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2016 daar artikel 10 (stemverhouding / besluitvorming) in strijd is met het algemeen belang.
2. Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland te verzoeken de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2016 op het onderdeel stemverhoudingen te wijziging in een verdeling die meer recht doet aan de uitgangspunten van de samenwerking in de regio zodat, in het kader van de democratische legitimatie, de twee grote gemeenten niet zondermeer een meerderheid (kunnen) vormen en daarbij de in het bespreekvoorstel opgenomen suggesties voor een alternatieve stemverhouding mee te geven.
3. Dit besluit mee te delen aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland met het verzoek het resultaat van de besluitvorming in het Algemeen Bestuur zo snel mogelijk terug te koppelen aan de Raad.

Inleiding:

Op 4 december 2015 is in het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (hierna VRZW) het voorstel besproken om de Gemeenschappelijke Regeling VRZW te wijzigen. Aanleiding voor deze wijziging is de herziening van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr per 1 januari 2015).

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- a. Het aantal leden van het Dagelijks Bestuur mag niet de meerderheid vormen van het Algemeen Bestuur.
- b. De termijn voor indienen van een zienswijze op de begroting is verlengd van 6 naar 8 weken.
- c. De begroting dient niet voor 15 juli maar voor 1 augustus van enig jaar aan Gedeputeerde Staten te worden aangeboden.
- d. De algemene en financiële kaders en beleidsmatige kaders voor het toekomstige jaar en de (voorlopige) jaarrekening dienen voor 15 april van het lopende jaar aan de raden van de deelnemende gemeenten te worden aangeboden.

Naast voornoemde wijzigingen is - sinds de besluitvorming over de thans geldende GR in mei 2013 - door de groei het inwonertal van de gemeente Zaanstad in de afgelopen jaren en de gemeentelijke herindeling van de gemeente Edam-Volendam en Zeevang per 1 januari 2016 de stemverhouding in het Algemeen Bestuur feitelijk veranderd, zonder dat de daaraan ten grondslag liggende fundamentele beginselen zijn gewijzigd.

Wettelijke grondslag en/of kader:

Conform artikel 1, tweede van de Wgr, behoeft het College toestemming van de gemeenteraad voor het aangaan van deze gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling.

Beoogd effect van het besluit:

Via de wijziging GR wordt beoogd de Gemeenschappelijke Regeling aan te passen aan de gewijzigde wetgeving. Die wijzigingen zijn op juiste wijze vertaald naar de GR 2016. Met het onthouden van toestemming wordt aanpassing van artikel 10 (de stemverhouding) beoogd daar thans geen recht worden gedaan aan de uitgangspunten van de samenwerking in de regio zoals deze bij aanvang zijn geformuleerd, daar de twee grootste gemeenten zondermeer samen een meerderheid (kunnen) vormen.

Argumenten:

1. De wijziging voldoet niet aan artikel 1, tweede lid Wet Gemeenschappelijke Regelingen. De Raad kan de toestemming voor de wijziging ogv artikel 1 tweede lid Wgr slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Er zijn geen redenen om strijd met het (geschreven of ongeschreven) recht aan te nemen. Wel is sprake van strijd met het algemeen belang. Dit begrip is niet gelijk aan het belang van de meerderheid. Het algemeen belang heeft betrekking op de grondslagen van de democratische rechtstaat waarin ook oog wordt gehouden voor minderheden en individuen.

2. De huidige stemverhoudingen missen raakvlak met de oorspronkelijke uitgangspunten van de samenwerking.

In de VRZW is ervoor gekozen om met gewogen stemmen te werken. Dit werd in de toelichting van de GR 2014 onderbouwd met de argumentatie dat een balans wordt gevonden tussen enerzijds de gemeenschappelijkheid van de deelnemende gemeenten en anderzijds het meewegen van de (financiële) bijdrage aan de regio. Met deze gewogen stemverhouding was tot 2014 (GR werd vastgesteld in mei 2013) het belang van de kleinere gemeenten in de regio voldoende geborgd. De sindsdien feitelijk ontstane stemverhouding (die via de thans voorgestelde GR wordt bevestigd) missen een belang in de gemeenschappelijkheid van de deelnemende gemeenten doordat de twee grootste gemeenten thans een meerderheid vormen zonder dat minstens een derde gemeente nodig is voor de besluitvorming, dit in tegenstelling tot de eerder geschetste uitgangspunten van de GR 2014, zoals verwoord in de toelichting van deze en eerdere GR-en. De toelichting op de thans voorliggende GR is op dat punt dan ook gewijzigd, zonder dat in het bestuur gesproken is over de wijziging van dit fundamentele uitgangspunt.

De Raad wordt voorgesteld de alternatieve stemverhoudingen verwoord in het op 18 februari 2016 geagendeerde bespreekvoorstel als suggesties mee te geven aan het algemeen bestuur van de VRZW.

Risicofactoren / kanttekeningen:

De GR is op het punt van de stemverhouding in strijd met het algemeen belang. Ten opzichte van de toelichting behorende bij de GR 2014 is een belangrijk onderdeel weggefallen. Dit betreft de toevoeging dat bij besluitvorming de twee grootste gemeenten altijd een derde gemeente nodig is om een meerderheid te vormen. Inhoudelijk is het betreffende artikel in de nu te besluitvorming voorliggende gemeenschappelijke regeling niet gewijzigd. Echter, de context van het artikel is veranderd. Dit heeft te maken met de gewijzigde stemverhouding. Voor nadere toelichting van dit punt zij verwezen naar de stukken van de beeld- en oordeelsvorming.

Voorstellen tot wijzigingen dienen te voldoen aan artikel 30 Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Doordat het inwonertal van de gemeente Zaanstad na het vaststellen van de GR 2014 in mei 2013 is gestegen boven de 150.001 inwoners en de gemeente Zeevang en Edam-Volendam zijn gefuseerd op 1 januari 2016 hebben de kleinere gemeenten een stem 'verloren' en heeft Zaanstad er een stem extra bijgekregen. Hiermee kunnen Purmerend en Zaanstad samen een meerderheid vormen in het algemeen bestuur van de VRZW.

Wat gebeurt er als enkele gemeenten toestemming aan de Colleges onthouden?
In artikel 30 van de Wgr is bepaald dat voorstellen tot wijziging van de regeling kunnen worden gedaan door het algemeen bestuur danwel door een aantal leden van het algemeen bestuur wanneer zij gezamenlijk tenminste een/derde van het aantal stemmen vertegenwoordigen.

Verder is het nodig dat de colleges van burgemeester en wethouders van tenminste twee/derde van het aantal deelnemende gemeenten, vertegenwoordigende tenminste twee/derde van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten tegen deze wijziging geen bezwaar kenbaar hebben gemaakt.

E.e.a. impliceert dat - ondanks het onthouden van toestemming door de Landsmeerse Raad - het Algemeen Bestuur de gemeenschappelijke regeling kan vaststellen indien minder dan een/derde van de deelnemende gemeenten (vertegenwoordigende minder dan een/derde van de inwoners) toestemming onthouden.

Afwegingen

Zie eerder ten behoeve van beeld- en oordeelsvorming verstrekte bespreekstukken.

Uitkomsten advies en inspraak:

nvt

Financiële gevolgen:

nvt

Publiekssamenvatting:

Door wijziging van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen dient de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland te worden gewijzigd. Het College van B&W Landsmeer heeft toestemming van de Raad om de gewijzigde regeling aan te gaan. De gemeenteraad van Landsmeer heeft de toestemming onthouden daar de stemverhouding in de gemeenschappelijke regeling in strijd is met het algemeen belang zoals bedoeld in artikel 1 lid 2 van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen en niet voldoende recht doet aan de fundamentele uitgangspunten die sinds de oprichting van de Veiligheidsregio zijn geformuleerd voor de samenwerking. Nadat de VRZW de besluiten van alle gemeenteraden in de regio heeft ontvangen, zal op 1 april 2016 in het Algemeen Bestuur worden besloten over de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Communicatie:

Het besluit van de Raad zal per brief kenbaar worden gemaakt aan het algemeen bestuur van de VRZW.

Bij het vaststellen van de gemeenschappelijke regeling door het Algemeen bestuur van de VRZW draagt het college van burgemeester en wethouders van Zaanstad zorg voor het toezenden van de vastgestelde regeling aan Gedeputeerde Staten en zorgt voor het tijdig bekend maken van de regeling in alle deelnemende gemeenten door kennisgeving in de Staatscourant. Daarnaast zorgt de gemeente Landsmeer zelf voor de bekendmaking op de gebruikelijke wijze.

Uitvoering:

nvt

Evalueren:

nvt

Stukken:

1) meegestuurd: Bespreekvoorstel d.d. 18-2-2016 met bijbehorende bijlagen

2) ter inzage gelegd

Afdelingshoofd:

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

Het college,

de gemeentesecretaris

de burgemeester,